

9. Юридичний журнал : сайт журналу. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.justinian.com.ua/>.

Газетні ресурси

1. Голос України : газета Верховної Ради України : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.golos.com.ua/>.
2. Урядовий кур'єр : газета центральних органів виконавчої влади : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ukurier.gov.ua/uk/>.
3. Юридическая практика : сайт газеты. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yurpractika.com/>.
5. Юридичний вісник України : загальнонаціональна правова газета : веб-сайт : Архів юридичного вісника України. - Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.yurincom.com/ua/legal_bulletin_of_Ukraine/archive/

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра адміністративного і інформаційного права

«Затверджую»
Завідувач кафедри
адміністративного і інформаційного права
(Арістова І.В.)
"23" 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОК10. Актуальні проблеми міжнародного права

Спеціальність: 081 Право ОС «Магістр»

Освітня програма: «Право»

Факультет: *Юридичний*

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародного права»
для студентів за спеціальністю 081 Право ОС «Магістр»

Розробники: к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і інформаційного права Чернадчук Т.О.

_____ прізвище, ініціали

_____ підпис

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри адміністративного і інформаційного права.
Протокол від "22" 06 2020 року № 22

Завідувач кафедри адміністративного і інформаційного права

_____ (підпис)

I.V.Арістова

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____

(М. П. Курило)

Декан юридичного факультету _____

(С. І. Запара)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____

_____ (С. М. Караміж)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 01.07 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Чернадчук Т.О. 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4/4	Галузь знань: 0304 «Право» (шифр і назва) Спеціальність: 081 Право (шифр і назва)	<i>нормативна</i>	
Модулів – 2	Освітній ступінь: <i>магістр</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021й	2020-2021й
		Курс	
		1	1
		Семестр	
		2-й	1-й
Загальна кількість годин – 120/120		Лекції	
		30	8
		Практичні, семінарські	
		30	8
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	60	104	
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю:		
	іспит	іспит	

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить(%):

для денної форми навчання - 60/60 (50/50)

для заочної форми навчання - 16/104 (13/87)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Сучасний стан міжнародних відносин характеризується значною ступінню нерозривності міжнародного та національного права, що в свою чергу, призводить до низки проблем в сфері правового регулювання сучасних міжнародних відносин. Розширення участі України в міжнародних відносинах, насамперед внаслідок інтеграційних європейських та євроатлантичних напрямків зумовлює необхідність вивчення та впровадження в життя сучасних міжнародних стандартів через вдосконалення національних механізмів та створення

сприятливих умов для імплементації. Відповідно нагальним стає поглиблення правового світогляду студентів шляхом детального аналізу та вивчення особливостей принципів та норм, які регулюють відносини між державами, міжнародними організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права.

Завдання:

- реалізувати зміст освіти відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців;
- сприяти формуванню освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до опанування наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у сфері міжнародного права, адаптації національного законодавства в європейський правовий механізм;
- дати студентам систему знань, які допоможуть формуванню правничого світогляду і правосвідомості особистості, виробленню правового мислення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- особливості міжнародно-правової системи на відміну від національних правових систем;
- основні риси сучасного міжнародного права та загальні його принципи;
- характеристику всіх суб'єктів міжнародних правовідносин;
- поняття міжнародної відповідальності та форми її реалізації;
- співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права;
- особливості правового регулювання окремих галузей та інститутів особливої частини міжнародного права.

вміти:

- аналізувати зміст міжнародних правових документів та роз'яснювати їх зміст іншим;
- логічно (послідовно, з виділенням головного, доказово) викладати правничий матеріал із застосуванням знань різних джерел права;
- аналізувати правові акти та інші документи за допомогою різних наукових методів;
- застосовувати правові знання з міжнародного права для оцінювання юридичних фактів, обґрунтовувати їх правову оцінку;
- навчитися застосовувати здобуті теоретичні знання при вирішенні практичних питань;
- проаналізувати склад міжнародного правопорушення, визначити його вид та форму відповідальності.
- аналізувати зміст міжнародних правових документів (договірних та звичасвих) і актів національного законодавства України, що регулюють міжнародні відносини та роз'яснювати їх зміст іншим;
- логічно (послідовно, з виділенням головного, доказово) викладати правничий матеріал із застосуванням знань різних джерел права;
- аналізувати правові акти та інші документи за допомогою різних наукових методів;
- застосовувати правові знання основних положень міжнародного права для оцінювання юридичних фактів, обґрунтовувати їх правову оцінку;
- застосовувати здобуті теоретичні знання при вирішенні практичних питань;
- характеризувати основні міжнародно-правові документи, що регулюють положення окремих галузей та інститутів міжнародного права.

3. Програма навчальної дисципліни

(програма знаходиться на адаптації)

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми міжнародного права

ТЕМА 1. Проблеми визначення дефініції «міжнародне право». Сфера дії міжнародного права.

Поняття МП, предмет та об'єкт його регулювання. Особливості міжнародного права. Міжнародне публічне право. Міжнародне приватне право.

Природа юридично обов'язкової сили міжнародного права. Функції міжнародного права.

ТЕМА 2. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права.

Зародження міжнародного права. Концепції розвитку історії міжнародного права і їх розподіл на основні етапи розвитку людства.

Теорії і погляди на розвиток міжнародного права в різні часи у різних держав та народів.

Зародження ідеї міжнародного захисту прав людини. Особливий стан "цивілізованих" держав. Формування правил, орієнтованих на гуманізацію методів ведення війни.

Створення Організації Об'єднаних Націй. Сучасні концепції історичного розвитку міжнародного права. Формування сучасного МП, його прогресивний розвиток.

Істотні зміни сучасного періоду. Розвиток науки міжнародного права в Україні.

ТЕМА 3. Проблеми аналізу системи міжнародного права, науки міжнародного права.

Система міжнародного права. Система міжнародного права і структура міжнародного права.

Поняття і характерні риси норм міжнародного права. Види міжнародно-правових норм і їх класифікація.

«М'яке» міжнародне право (soft law). Ієрархія норм міжнародного права. Кодифікація норм міжнародного права. Взаємодія норм міжнародного права з нормами інших систем регулювання міжнародних відносин.

Проблематика визначення джерел міжнародного права. Судові рішення серед джерел МП. Міжнародний договір - основне джерело МП. Міжнародний звичай. Односторонні акти держав. Рішення міжнародних органів та організацій. Рішення міжнародних судів та арбітражних трибуналів Доктрини міжнародного права. Національне законодавство та рішення національних судів.

ТЕМА 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права.

Поняття і юридична природа основних принципів міжнародного права. Місце загальних принципів міжнародного права серед джерел та їх загальна характеристика. Співвідношення основних принципів системи, принципів галузі та інституту, універсальних, регіональних і партикулярних принципів.

Характеристика та зміст окремих загальних принципів права. Принцип заборони застосування сили або загрози силою. Принцип суверенної рівності держав. Принцип невтручання. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності державних кордонів. Принцип мирного врегулювання спорів. Принцип поваги прав та основних свобод людини. Принцип рівноправності і права народу розпоряджатися власною долею. Принцип співробітництва. Принцип добросовісного виконання міжнародних зобов'язань.

Концепції співвідношення національного та міжнародного права. Українське законодавство про співвідношення міжнародного і національного права.

Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес.

Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Основні риси та особливості міжнародної правосуб'єктності. Інститут міжнародної правосуб'єктності.

Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Визнання та правонаступництво держав. Державоподібні утворення.

Міжнародні організації. Міжнародні організації і міжнародне право в контексті розвитку глобальних процесів. Міжнародна правосуб'єктність індивідів. Міжнародна правосуб'єктність народів (націй). Сучасне міжнародне право і діяльність фізичних і юридичних осіб на міжнародній арені: проблема реалізації їх прав і обов'язків. Проблеми захисту прав людини на міжнародному рівні. Міжнародний захист прав дітей. Міжнародно-правовий статус біженців. Міжнародний захист прав національних, етнічних, релігійних і мовних меншин. Ліквідація дискримінації щодо жінок.

Питання міжнародної правосуб'єктності транснаціональних компаній.

Україна - суб'єкт сучасного міжнародного права.

Визнання в міжнародному праві. Форми визнання. Засоби і типи визнання.

Поняття правонаступництва. правонаступництво держав щодо міжнародних договорів.

Право правонаступництва держав щодо державної власності. правонаступництво держав щодо державних архівів. правонаступництво держав щодо державних боргів.

Врегулювання проблем правонаступництва у зв'язку з припиненням існування СРСР. правонаступництво України.

Сутність міжнародного правотворчого процесу. Принципи міжнародного правотворчого процесу. Односторонні акти держави у міжнародному правотворчому процесі.

Реалізація норм міжнародного права. Гарантії виконання зобов'язань за міжнародними договорами.

Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві.

Поняття та класифікація територій. Загальні питання території в міжнародному праві. Державна територія, її основні ознаки. Державні кордони. Правові підстави, способи змін державних територій. Правові підстави зміни державної території. Протиправні зміни державної території. Оренда території.

Правові режими міжнародних рік, озер, каналів, проток. Морські простори та їх правовий режим. Континентальний шельф. Виключна економічна зона. Правовий режим морського дна.

Правове регулювання міжнародних польотів. Польоти в міжнародному повітряному просторі.

Правові форми співробітництва держав у космосі.

Міжнародно-правові режими Арктики, Антарктики.

Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права.

Концепції сучасної моделі світової безпеки. Національна безпека країн як складова системи загальносвітової безпеки. Роль Ради Безпеки ООН щодо підтримання загального світового правопорядку, боротьби за мир, збереження стабільності світу. Міжнародний рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця.

Учасники збройних конфліктів. Режими воєнного полону та воєнної окупації.

Початок війни і закінчення війни. Їх правові наслідки. Заборона й обмеження визначених засобів і методів ведення війни. Нейтралітет у війні. Ведення морської війни. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів. Міжнародно-правове регулювання закінчення воєнних дій і стану війни.

Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем.

Сфери міжнародного економічного співробітництва. Міжнародне торгове право. Міжнародне фінансове право.

Міжнародно-правова охорона навколишнього середовища. Міжнародно-правові акти у сфері охорони навколишнього середовища. Принципи міжнародно-правової охорони навколишнього середовища.

Міжнародні екологічні організації, їх міжнародно-правовий статус. Міжнародна співпраця з докілья охорони від радіоактивного зараження.

Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок.

Значення міжнародно-правової відповідальності, цілі, принципи, поняття відповідальності. Підстави для міжнародно-правової відповідальності.

Ознаки міжнародного правопорушення. Класифікація міжнародних правопорушень. Відмежування правопорушень від схожих (суміжних) діянь.

Види та форми міжнародної відповідальності держав. Міжнародно-правові санкції. Обставини звільнення від міжнародно-правової відповідальності.

Відповідальність держав у зв'язку з діяльністю, не забороненою міжнародним правом.

Історія міжнародного правосуддя. Постійна палата міжнародного правосуддя. Міжнародний Суд ООН. Регіональні та спеціалізовані міжнародні судові установи. Міжнародний арбітраж.

Поняття і сутність міжнародної законності. Режим і принципи міжнародної законності. Сутність міжнародного правопорядку. Міжнародне право та міжнародний правопорядок. Міжнародне співробітництво держав в боротьбі зі злочинністю.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальна частина міжнародного публічного та приватного права												
Змістовий модуль 1. Загальна частина міжнародного публічного та приватного права												
Тема 1. Проблеми визначення дефініції «міжнародне право». Сфера дії міжнародного права.	11	2	2	-	-	7	13	2	-	-	-	11
Тема 2. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права.	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 3. Проблеми аналізу системи міжнародного права, науки міжнародного права.	10	2	2	-	-	6	13	-	2	-	-	11
Тема 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права.	14	4	4	-	-	6	11	-	-	-	-	11

Проблеми співвідношення національного та міжнародного права													
Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес.	11	4	4	-	-	7	14	2	-	-	-	-	12
Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві.	15	4	4	-	-	7	14	-	2	-	-	-	12
Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права.	15	4	4	-	-	7	14	2	-	-	-	-	12
Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем.	15	4	4	-	-	7	14	-	2	-	-	-	12
Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок.	14	4	4	-	-	6	16	2	2	-	-	-	12
Усього годин	120	30	30	-	-	60	120	8	8	-	-	-	104

5. Теми та план лекційних занять (денна/заочна ф.н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Проблеми визначення дефініції «міжнародне право». Сфера дії міжнародного права. План: Поняття дефініції «міжнародне право», предмет та об'єкт його регулювання. Сфера дії міжнародного права.	2/2
2	Тема 2. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права. План: Концепції розвитку історії міжнародного права і їх розподіл на основні етапи розвитку людства. Теорії і погляди на розвиток міжнародного права в різні часи у різних держав та народів.	2
3	Тема 3. Проблеми аналізу системи міжнародного права, науки міжнародного права. План:	2

	Система міжнародного права і структура міжнародного права. Поняття і характерні риси норм міжнародного права. Види міжнародно-правових норм і їх класифікація. Проблематика визначення джерел міжнародного права.	
4	Тема 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права. План: Поняття і юридична природа основних принципів міжнародного права. Співвідношення основних принципів системи, принципів галузі та інституту, універсальних, регіональних і партикулярних принципів.	2
5	Тема 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права. План: Концепції співвідношення національного та міжнародного права.	2
6	Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного та приватного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес. План: Суб'єкти міжнародного права. Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Міжнародні організації і міжнародне право в контексті розвитку глобальних процесів. Питання міжнародної правосуб'єктності транснаціональних компаній.	2/2
7	Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного та приватного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес. План: Сучасне міжнародне право і діяльність фізичних і юридичних осіб на міжнародній арені: проблема реалізації їх прав і обов'язків. Проблеми захисту прав людини на міжнародному рівні. Сутність міжнародного правотворчого процесу. Принципи міжнародного правотворчого процесу.	2
8	Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві. План: Загальні питання території в міжнародному праві. Державна територія, її основні ознаки. Морські простори та їх правовий режим. Польоти в міжнародному повітряному просторі.	2
9	Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві. План: Міжнародно-правові режими Арктики, Антарктики.	2
10	Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права. План: Концепції сучасної моделі світової безпеки. Національна безпека країн як складова системи загальносвітової безпеки.	2/2

11	Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права. План: Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів. Міжнародно-правове регулювання закінчення воєнних дій і стану війни.	
12	Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем. План: Сфери міжнародного економічного співробітництва. Міжнародне торгове право. Міжнародне фінансове право.	2
13	Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем. План: Міжнародно-правова охорона навколишнього середовища.	2
14	Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок. План: Значення міжнародно-правової відповідальності, цілі, принципи, поняття відповідальності. Підстави для міжнародно-правової відповідальності. Види та форми міжнародної відповідальності держав. Обставини звільнення від міжнародно-правової відповідальності.	2/2
15	Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок. План: Поняття і сутність міжнародної законності. Режим і принципи міжнародної законності.	2
	Разом	30/8

6. Теми семінарських занять (денна/заочна ф.н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Проблеми визначення дефініції «міжнародне право». Сфера дії міжнародного права. План: Природа юридично обов'язкової сили міжнародного права. Функції міжнародного права.	2
2	Тема 2. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права. План: Зародження ідеї міжнародного захисту прав людини. Особливий стан "цивілізованих" держав. Формування правил, орієнтованих на гуманізацію методів ведення війни.	2
3	Тема 3. Проблеми аналізу системи міжнародного права, науки міжнародного права. План: «М'яке» міжнародне право (soft law).	2/2

	Ієрархія норм міжнародного права. Кодифікація норм міжнародного права. Взаємодія норм міжнародного права з нормами інших систем регулювання міжнародних відносин.	
4	Тема 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права. План: Поняття і юридична природа основних принципів міжнародного права. Місце загальних принципів міжнародного права серед джерел та їх загальна характеристика.	2
5	Тема 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права. План: Характеристика та зміст окремих загальних принципів права. Українське законодавство про співвідношення міжнародного і національного права.	2
6	Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес. План: Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Основні риси та особливості міжнародної правосуб'єктності. Інститут міжнародної правосуб'єктності. Державоподібні утворення.	2
7	Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес. План: Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів. Правонаступництво держав щодо державної власності. Правонаступництво держав щодо державних архівів. Правонаступництво держав щодо державних боргів. Врегулювання проблем правонаступництва у зв'язку з припиненням" існування СРСР. правонаступництво України.	2
8	Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві. План: Правові режими міжнародних рік, озер, каналів, проток. Континентальний шельф. Виключна економічна зона. Правовий режим морського дна.	2/2
9	Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві. План: Правове регулювання міжнародних польотів. Правові форми співробітництва держав у космосі.	2
10	Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права. План: Учасники збройних конфліктів. Режими воєнного полону та воєнної окупації.	2
11	Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті роз-	2

	витуку міжнародного права. План: Початок війни і закінчення війни. Їх правові наслідки. Заборона й обмеження визначених засобів і методів ведення війни. Ведення морської війни.	
12	Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем. План: Міжнародно-правові акти у сфері охорони навколишнього середовища.	2/2
13	Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем. План: Міжнародна співпраця з докілья охорони від радіоактивного зараження.	2
14	Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок. План: Ознаки міжнародного правопорушення. Класифікація міжнародних правопорушень. Відмежування правопорушень від схожих (суміжних) діянь.	2/2
15	Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок. План: Відповідальність держав у зв'язку з діяльністю, не забороненою міжнародним правом.	2
	Разом	30/8

7. Самостійна робота(денна ф.н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Проблеми визначення дефініції «міжнародне право». Сфера дії міжнародного права. Поняття МП, предмет та об'єкт його регулювання. Особливості міжнародного права. Міжнародне публічне право. Міжнародне приватне право.	7/11
2	Тема 2. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права. Зародження міжнародного права. Створення Організації Об'єднаних Націй. Сучасні концепції історичного розвитку міжнародного права. Формування сучасного МП, його прогресивний розвиток. Істотні зміни сучасного періоду. Розвиток науки міжнародного права в Україні.	7/11
3	Тема 3. Проблеми аналізу системи міжнародного права, науки міжнародного права. Система міжнародного права. Поняття і характерні риси норм міжнародного права. Види міжнародно-правових норм і їх	6/11

	класифікація. Судові рішення серед джерел МП. Міжнародний договір - основне джерело МП. Міжнародний звичай. Односторонні акти держав. Рішення міжнародних органів та організацій. Рішення міжнародних судів та арбітражних трибуналів Доктрини міжнародного права. Національне законодавство та рішення національних судів.	
4	Тема 4. Визначення юридичної природи основних принципів міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права. Принцип заборони застосування сили або загрози силою. Принцип суверенної рівності державою. Принцип невторчання. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності державних кордонів. Принцип мирного врегулювання спорів. Принцип поваги прав та основних свобод людини. Принцип рівноправності і права народу розпоряджатися власною долею. Принцип співробітництва. Принцип добросовісного виконання міжнародних зобов'язань.	6/11
4	Тема 5. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес. Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Визнання та правонаступництво держав. Міжнародні організації. Міжнародна правосуб'єктність індивідів. Міжнародна правосуб'єктність народів (націй). Міжнародний захист прав дітей. Міжнародно-правовий статус біженців. Міжнародний захист прав національних, етнічних, релігійних і мовних меншин. Ліквідація дискримінації щодо жінок. Україна - суб'єкт сучасного міжнародного права. Визнання в міжнародному праві. Форми визнання. Засоби і типи визнання. Поняття правонаступництва. Реалізація норм міжнародного права. Гарантії виконання зобов'язань за міжнародними договорами.	7/12
5	Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві. Поняття та класифікація територій. Державні кордони. Правові підстави, способи змін державних територій. Правові підстави зміни державної території. Протиправні зміни державної території. Оренда території.	7/12
6	Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права. Роль Ради Безпеки ООН щодо підтримання загального світового правопорядку, боротьби за мир, збереження стабільності світу. Міжнародний рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця. Нейтралітет у війні.	7/12
7	Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних і екологічних проблем. Принципи міжнародно-правової охорони навколишнього середовища. Міжнародні екологічні організації, їх міжнародно-правовий статус.	7/12
8	Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна	6/12

юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок. Історія міжнародного правосуддя. Постійна палата міжнародного правосуддя. Міжнародний Суд ООН. Регіональні та спеціалізовані міжнародні судові установи. Міжнародний арбітраж. Сутність міжнародного правопорядку. Міжнародне право та міжнародний правопорядок. Міжнародне співробітництво держав в боротьбі зі злочинністю.	60/104
Разом	

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з книгою (читання, переказ, складання плану, конспектування, опорних конспектів тощо).
1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*.
2.2. *Методи синтезу*.
2.3. *Індуктивний метод*.
2.4. *Дедуктивний метод*.
2.5. *Традуктивний метод*.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний* (чи проблемно-інформаційний)
3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*
3.3. *Репродуктивний*
3.4. *Пояснювально-демонстративний*

4. **Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. **Інтерактивні технології навчання** - використання мультимедійних технологій, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
- рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- експрес-контроль під час аудиторних занять;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- написання рефератів;
- результати тестування;

- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
- виробничі ситуації.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання:
- навчально-дослідна робота;
- навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.
10. Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «іспит» (д.ф.н.)

Поточне тестування та самостійна робота										С Р С	Разом за модулі та СРС	Ате-стація	Підсумковий тест - екзамен	Су-ма	
Змістовий модуль 1- 40 балів															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		15	55 (40+15)	15	30	100	
4	4	4	4	5	5	5	5	4							

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі іспиту:

- на денній формі навчання
до 40 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;
до 15 балів – за результатами проміжної атестації;
до 15 балів – за виконання самостійної роботи;
до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації.

11. Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «іспит» (з.ф.н.)

Поточне тестування та самостійна робота										С Р С	Разом за модулі та СРС	Ате-стація	Підсумковий тест - екзамен	Су-ма	
Змістовий модуль 1 - 55 балів															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		15	70 (55+15)	-	30	100	
4	4	4	4	5	5	5	5	4							

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі іспиту:

- на заочній формі навчання
до 40 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;
до 30 балів – за виконання самостійної роботи;
до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
75-81	C	задовільно	
69-74	D		
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Міжнародне право. Методичні вказівки щодо вивчення дисципліни, виконання самостійної роботи, проведення практичних занять. Суми, 2012 р., 42 с.
2. Навчально - методичний комплекс з дисципліни «Міжнародне право», на платформі Moodle, СНАУ, 2019 рік.

13. Рекомендована література

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами у відповідності з Статутом ООН (від 24 жовтня 1970).
2. Декларація про недопустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держави (9 грудня 1981).
3. Віденська конвенція про правонаступництво держав у відношенні договорів (23 серпня 1978 року).
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів (1969).
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів (23 серпня 1978 року).
6. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями (1986).
- 7.
8. Віденська конвенція про правонаступництво держав у відношенні договорів (23 серпня 1978 року).
9. Віденська конвенція про право міжнародних договорів (1969).
10. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів (23 серпня 1978 року).
11. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями (1986).
12. Виконавчий регламент Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту// <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_721
13. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами у відповідності з Статутом ООН (від 24 жовтня 1970).
14. Декларація про недопустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держави (9 грудня 1981).
15. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів міжнародного характеру (Протокол I): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_911
16. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_200

17. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмінної емблеми (Протокол III): Міжнародний документ від 8 грудня 2005 року // 995_g74
18. Документи Організації об'єднаних націй. Резолюції, статuti, рекомендації, доклади//Збірник міжнародних договорів 1906-2009рр.-К.: Міжнародний інститут міжнародних відносин.-2009.-1896с.
19. Європейська конвенція про здійснення прав дітей (Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 25.01.1996)
20. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950)
21. Конвенція об уллучшенні участі ранених и больных в действующих армиях: от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_151
22. Конвенція об уллучшенні участі ранених , и лиц, потерпевших кораблекрушение, из состава вооруженных сил на море: Международный документ от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_152
23. Конвенція об обращении с военнопленными: Международный документ от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_153
24. Конвенція о защите гражданского населения во время войны: Международный документ от 12 августа 1949 г// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_154
25. Конвенція про закони і звичаї суходільної війни (IV Гаазька конвенція): Міжнародний документ від 18.10.1907//<http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_222
26. Конвенція о защите культурных ценностей в случае вооруженного конфликта: Международный документ от 14 мая 1954 г. // 995_157
27. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994.
28. Организация Объединенных Наций. Генеральная Ассамблея. Резолюция 48/31 от 9 декабря 1993 г. U.N. Doc. A/RES/48/31.
29. Про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду : висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України від 11 липня 2001 року №3-в/2001 [Електронний ресурс] // Закон.— 2007.— Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
30. Устав Организации Объединённых Наций и Устав Международного Суда: Международный документ // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_010

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович М.М. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., Вид дім «КМ Академія»; Алерта, 2003, - 308 с.
2. Антонович М. Відповідальність держави та особи в міжнародному праві / М. Антонович // Український часопис міжнародного права. – №2. – 2009. – С. 21 –28.
3. Баймуратов М.О. Міжнародне право,- Х., «Одіссей», 2001. – 672 с.
4. Буткевич В.Г., Мищик В.В., Задорожній О.В. та ін. Міжнародне право. Основні галузі/ [За ред. В.Г. Буткевича.] – Київ: Либідь, 2009. – 814 с.
5. Буткевич В. Г., Мищик В. В., Задорожній О. В.
6. Богуславський М.М. Международное частное право. М., 1994 г.
7. Вихрист С.М. Принципи правової юрисдикції у міжнародному праві / С.М. Вихрист //Вісн. Ун-ту внутр. справ. – 2009. – № 9.– С. 175 – 181.
8. Жан Тузкоз. Міжнародне право. Будапешт 1998 р.
9. Ильин Ю.А.. Лекции по международному публичному праву “Консум”. Харьков 1996 г.
10. Колосов Ю.М., Кузнецов В.И. Международное право М., 1995 г.
11. Лукашук И.И.. Международное право. Общая часть. М., 1996 г.